

Տ Ն Տ Ե Ս

ՀԱՆՐԱՊԵՏ ԱՄԱՆԵԱՅ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՑ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Ինչպէս նախորդ Թուով հրատարակած էինք, անցեալ ամսոյ 29 ին տեղի ունեցաւ Արև. Տն. Միութեան տարեկան Ընդհ. Ժողովոյ նիստն ի գրասենեակ Միութեան, Չիլէր Պէյ խան, ընդ ատենապետութեամբ Բ. Ատենապետ Աճէմեան Մկրտիչ Էֆէնտիի՝ Ա. Ատենապետն բացակայ գտնուելով :

Ատենանք բացուեցաւ ժամը 4¹/₂ ին ըստ Տաճկաց ի ներկայութեան 26 անդամոց, Ժողովոյն օրակարգն էր հետևեալը :

1. Ընթերցումն նախորդ Ընդ. Ժողովոյ ատենագրութեան.
2. Ընթերցումն Տնօրէն Ժողովոյ տեղեկագրոյն և հողերուն նկատմամբ կնքուած զաշնագրոյն.
3. Հաշուեկշիռ.

4. Յառաջիկայ տարւոյ հաշուեցոյց.

5 Առաջարկութիւն երկրորդ 500 բաժիններու վաճառման նկատմամբ.

6. Ընտրութիւն Տնօրէն Ժողովոյ մէկ պակաս անդամի.

7. Ընտրութիւն Խնամակարաց Ժողովոյ երկու պակաս անդամոց :

Ըստ սոյն օրակարգի նախ և յառաջ նախորդ Ընդհ. Ժողովոյ ատենագրութիւնը կարդացուելով, Ժողովականաց կող-

մանէ առանց զիտողութեան ընդունուեցաւ, յորմէ յետոյ Տնօրէն ժողովոյ Ատենադպիրն ընթերցաւ սոյն ժողովոյ կողմանէ պատրաստուած տեղեկագիրը որոյ կարևորագոյն կէտերն հոս համառօտել հարկ կը համարինք:

Տնօրէն ժողովը 1886 մարտ 23ին պաշտօնի կոչուած է, գործի սկսած միջոցին Միութիւնս 234 բաժանորդ ունէր, մինչդեռ այսօր 401 բաժանորդ ունի որք 300 բաժնի կը համապատասխանեն, բաժին ուզողներուն թիւն օր ըստ օրէ աւելնալու վրայ է:

Տնօրէն ժողովոյ առաջին գործը եղած է յանուն Միութեան, Եէտի-գուլէի դուրսը գտնուած ագարակին կալուածատիրոջ հետ կնքուած նախկին առժամանակեայ դաշնագիրն հաստատել՝ Միութեան նկատմամբ շահաւոր պայմաններով, Տնօրէն ժողովը քաջ զգալով վերոյիշեալ հողերուն վրայ շինութեանց վերաբերեալ կայսերական հրամանագրոյն վաղընդիոյթ հանել տալու կարևորութիւնը պէտք եղած պաշտօնական միջոցներուն ձեռնարկած է քանի ամիսներէ ի վեր և յուսադիր է որ անխոնջ ջանիւք և յարատեւութեամբ պիտի յաջողի քիչ ժամանակի մէջ փափաքուած հրամանագիրն ստանալ շնորհիւ կայսերական կառավարութեան:

Տնօրէն ժողովը՝ խնայողութեան նպատակաւ, անցեալ տարի թոշակաւոր պաշտօնեայներ չգործածելով ինքն ստանձնած է նաև վարչութեան պաշտօնը և յաջողած է կանոնաւորապէս վարել Միութեան գործերն:

Տեղեկագիրը կը վերջանայ ինչ ինչ պատճառներու վրայ հիմնեալ հետեւեալ առարջարկութեամբ, Միութեան երկրորդ 300 բաժիններն ի վաճառ հանել՝ առանց սպասելու շինութեանց վերաբերեալ կայսերական հրամանագրոյն, իւրաքանչիւր բաժնոյ զինը հողի համար 1200 զրուշէն պակաս չը լինելու պայմանաւ:

Յետ ընթերցման սոյն տեղեկագրոյն, կալուածատիրոջ

հետ զտնուած դաշնագրոյն պատճէնի ընթերցումն տեղի ունեցաւ և ապա հետզհետէ կարդացուեցան՝ Միութեան 1886 Դեկտեմբեր 31ի հաշուեկշիռը և նոյն տարւոյ ծախուց հաշիւը, Միութեան ծախուցը համար՝ բաժանորդաց վճարումներու հաշիւը որ 5%, տարւոյ շրջանի վերայ բաժնուած էր և հուսկ ուրեմն 1887 տարւոյ հաշուեցոյցը: Սոյն հաշիւներուն քննութենէն պիտի տեսնուի թէ մինչև ցարդ 130 տէօնիւմ տեղ ծախու առնուած է Միութեան հաշւոյն, և սոյն զործողութենէ 20,000 ղուրուշի արտաքոյ կարգի շահ մի գոյացած:

Թէպէտ հաշուեթղթոց մէն մի օրինակ խրաքանչիւր ժողովականաց տրուած էր ի քննութիւն, սակայն անմիջապէս զայն ուսումնասիրել անկարելի լինելով, և նկատելով նաեւ որ Տնօրէն ժողովը ստանձնած է այս տարի վարչական զործերն, Ընդհ. Ժողովը հարկ դատեց և որոշեց այս անգամու համար իւր մէջէն երեք անձերէ բաղկացեալ յանձնաժողով մի ընտրել, որ պաշտօն ունենայ Տնօրէն ժողովոյ հաշւոց ճշդութիւնը և օրինաւորութիւնը քննել և ըստ կարելոյն մէկ ամսոյ մէջ արդիւնքն տեղեկագրել կրկին զումարուելիք Ընդհ. Ժողովոյ: Սոյն Յանձնաժողովոյ անդամ ընտրուեցան, Իտարլճեան Աւետիս, Շնորհքեան Յովհաննէս և Շիշմանեան Անդրանիկ Էֆէնտիներն: Միութեանս Ընդհ. Տեսուչ Տէր-Ներսէսեան Տիգրան Էֆէնտի Տնօրէն ժողովոյ կողմանէ առաջարկուած երկրորդ 500 բաժիններու այժմէն վաճառման խնդիրը բացատրելով նորա զործադրութիւնը խնդրեց՝ յայտարարելով թէ նոր բաժիններն աւելի սուղ գնով պիտի ծախուին՝ աւելադրութիւն 200 ղուրուշէն նուազ չլինելու պայմանաւ:

Այլևայլ վիճաբանութենէ յետոյ, ժողովականաց ոմանք փափաք յայտնեցին նոր 500 բաժիններուն միայն մի մասն ՚ի վաճառ հանել, իսկ այլք ամբողջն, յետ քուէարկութեան Տնօրէն ժողովոյ առաջարկութիւնն ընդունուելով նորա խո-

հեմոլեմեան յանձնուեցաւ ի պատշաճ ժամանակի և յարմար դատած զնովն ի վաճառ հանել երկրորդ 300 բաժիններն:

Ի վերջոյ երկու ժողովոց պակաս անդամներու ընտրութիւնք կատարուեցան զաղանի քուէարկութեամբ և Խնամակարաց ժողովոյ անդամ ընտրուեցան Բերայի հեռագրատան Տնօրէն Անդրոնիատէս Ժան Էֆէնտի և Բէժիի գործարանի Բ. Տնօրէն Միսաքեան Մինաս Էֆէնտի, իսկ Տնօրէն ժողովոյ անդամ ընտրուեցաւ Մալիյէի պաշտօնակներէն Ճամֆը զատէ Ճէմալ Պէյ:

Ժամբ Տին ատեանն փակուելով ժողովականք բաժնուեցան ջերմ շնորհակալութիւններ յայտնելով Տնօրէն ժողովոյ և Վարչութեան անդամոց և բարեմաղթութիւններ ընելով վասն կենաց Օգոստոսիսու Կայսեր և Միլլեմեան յառաջադիմութեան:

ԳԻՏԱԿԱՆ ՔԱՂՈՒԱԾՔ

« ՀԱՐՏՎԻՔՍ ՍԱՅԷՆՍ ԿՕՍԻՐ » ԱՄՍԱԹԵՐՈՒ ՄԷՋԷՆ

Ի ՁԵՌՆ ՄԵԾ • ԱՐԵԱԿՈՒՆԻ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖԷՆՏԻՒ.

ՄԻ ՀՆԱԳՈՅՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ. — Իտալական կառավարութիւնը որոշած է հանդիսաւորապէս տօնախմբել՝ 1888 ի դարնան մէջ, Պօլօնիոյ համալսարանի Ուքինարիւրերորդ տարեգարճը, Երիտասարդ Իտալիոյ կրթութեանն համար լաւագոյն է հրապարակաւ տօնել հին Իտալիոյ մտաւորական մեծ գործերն եւ մտաւորական այնքան կանխաժաման գերազանցութիւնն, քան սնտփառիլ հին Հռովմայ կոչո՞ թէ եւ ազգու, վայրենութեամբն: Երբ կը խորհինք մեռասաներորդ դարու Եւրոպիոյ ընդհանուր կացութեան վրայ, կզգամք թէ՛ դարթուցանելու համար գինքը այն խաւար չըջանէն ուր իւր մտաւոր մշակումն գլխաւորապէս կախումն ունէր Իտ-

լանտացի թափառիկ քարոզիչներէ, համալսարանի մը հիմնարկութիւնը մեծ դէպք մը եղաւ, եւ տարակուսելի է թէ ուրիշ եւրոպական համալսարան մը հնազոյն լինի Պօլօնիոյ համալսարանէն:

ՆՈՐՎԵԿԵԱՆ ԵՒ ՃԱՓՕՆԵԱՆ ԶԿՆՈՐՍՈՒԹԻՒՆ. — Հիւսիսային Ճափոնի ծովերու մէջ մեծ քանակութեամբ բրաձուկ (codfish, Morue) գտնուելուն առթիւ, Ճափոնի Առեւտրական նախարարութիւնը սլաշտնօեայ մը ուղարկած է 'ի Նորվեգիա, ուսումնասիրելու համար բրաձկան արուեստագործութիւնն թէ ի՞նչպէս կը կատարուի հոն: Նորվեգիոյ մէջ տարին՝ բացի ներքին սպառումէ, 40-50 միլիոն բրաձուկ կ'որոացուի արտածութեան համար: Ասոնք երկու եղանակաւ կը չորցուին. մին՝ ձուկը փորէն ճեղքելէ եւ բանալէ յետոյ, երկուսին պոչէն միմեանց կապել ու կախելով, իսկ միւսը՝ ժայռերու վրայ տարածելով: Բաց աստի այս ձուկերու լեարդէն երկու տեսակ իւղ կը հանուի, մին՝ որ հասարակ ձկան-իւղն է, կը գործածուի մեծ քանակութեամբ կաշիի գործարաններու մէջ, երկրորդը՝ բժշկական իւղն որ ծանօթ է բրաձկան լեարդի իւղ (պալքք եաղը) անուամբ եւ ունի որպէս յայտնի է մեծ սպառում: Առաջին տեսակ իւղը ձեռք կը բերուի, յիշեալ ձկանց լեարդերն հսկայ կաթսայի մը մէջ եռացընելով, իսկ երկրորդ տեսակը՝ խնամով ընտրուած լեարդերն սլաղ կամ մի քիչ առք, ճնշուելով: Այս երկու արտագրութիւններէ 'ի զատ, ձկան գլուխներն՝ մերթ իսկ ստամոքսն եւ աղիքներն չորցընելէ յետոյ, փոշոյ կը վերածուին եւ կը ծախուին ֆիսք-կուանօ (fiskguano) անուամբ:

ԲԵՐԼԻՆ ԵՒ ՍՈՒՂՔՈՒԹԻՒՆ. — Տօքթօր Պիլքզիք (Bielczyk) Բօլօնիոյ բժշկական թերթի մը մէջ կը հրատարակէ քարիւղի հորերու մէջ բանող գործաւորաց վրայ իւր ըրած դիտողութիւններն: Նա կը հաստատէ թէ՝ երբ այս հորերու մէջ գլուխները կազմ ազատօրէն շնչուի, խեղաքարական բնութիւն ունեցող ուժգին ցնորք մը յառաջ կուգայ: Այս վիճակ չուտով կը դադրի երբ գործաւորը դուրս հանուի հորէն: Դիտող բժիշկը ընդհանրապէս խօսելով, կըսէ թէ՝ այս գործաւորաց մէջ չատ մեռնողներ կը պատահին եւ թուի իսկ թէ՝ սոքա

չնչառութեան գործարանաց թէ այրեցուցիչ եւ թէ ուրիշ բնութիւն ունեցող ախտերէ կարի գերծ են, ինչպէս նաեւ յիշխանցական հիւանդութիւններէ: Սակայն ենթակայ են ափիւ (acue) ըստած ախտի նման բորբոքման մը որ կ'ախտաւորէ մարմնոյն բոլոր եզրերն (extrémités): Յիշեալ բժիշկը գրած է նաեւ թէ չը գտուած քարիւղն ընտիր դեղ մ'է նոր եւ հին, գարշելի եւ թմրացեալ վէրքերու համար: Առ այս՝ իբր հաստատական ապացոյց, յառաջ կը բերէ սա իրողութիւնն. ֆէնըլ (cannel) ըստած տեսակ մը խակ ածուխի զտամբ յառաջ եկած գրեթէ քարիւղի նմանող նիւթի մը զտարանին մէջ բանող գործաւորին միոյն երեսը, խողովակներէն միոյն մէջ ճնշուած դիւրաւառ շողոյ բոցերէն այրեցաւ. նա իսկոյն վազեց դեռ չը գտուած իւղ պարունակող ամանի մը քով եւ այդ իւղով երեսը լուաց ջրով լուարու պէս, եւ առանց երեսին վրայ հետք մը մնալու առողջացաւ յետոյ, մինչդեռ ուրիշ երկու նմանօրինակ պարագաներու մէջ, այդ միջոցին չը գիմոզներ՝ ցաւերով սաստիկ տանջուեցան եւ երեսնուն վրայ տճեւութիւն մնաց. Տքթր. Բլաթ (Ֆլինտշայր բնակող) դիտած է թէ՝ թիֆօ հիւանդութեան ուժգնապէս ճարակած ժամանակ բոցավառ իւղի գործարաններու մէջ բանող գործաւորներն որպէս եւ իրենց ընտանիքն գերծ մնացին նոյն ախտէն: Իրենց հանդերձեղինաց մէջ մուտ գտած չը գտուած բառաֆին իւղը, իրենց բնակավայրերն կատարելապէս մաքրած էր, մինչդեռ նոյն վայրեր բնակող ածուխի հանքերու բանւորներ եւ մշակներ աղետալի վնասներ կրեցին նոյն ախտէն: Այժմ վիրաբոյժք, շատ եւ ստէպ յազրըին կը գործածեն այրածներ բուժելու համար եւ այլն, որ չը գտուած քարիւղի կամ քէնըլէ հանուած այն հեղուկ նիւթոյն յատկացեալ թանձրութիւն տուող ջրածխածինն է:

Քարիւղը՝ նոյնաբուժութեան մէջ (Homocopathie) մեծ դեղ մ'է ներքնապէս գործածուած:

Ա Ռ Ո Ղ Զ Ա Պ Ա Շ Ս Կ Ա Ն

Ա Ր Ե Ի Ա Զ Ա Ր Կ

Ամառը՝ զինուորական երկայն ճամբորդութեանց ժամանակ, արեւադարկէ յառաջ եկած մահու արկածները տեղի տուած են (Գերմանացւոց) միջոց փնտռել զժրաշգուծեանց առաջն առնելու համար: Այժմ՝ տաքցած զինուորներուն արգելեալ է ջուր խմել. ֆրիւքաշիզի եղած լիմօնի թթուն ամեն արեւադարկի սլատահարներու խիստ օգտակար գտնուած է եւ հետեւաբար յանձնարարուած է՝ ճամբորդութեանց եւ երկար չրջագայութեանց ատեն զայն միատեղ առնել եւ անոյժ ջրով գործածել: Ինչպէս կերեւայ՝ դարձեալ նկատողութեան կառնուի այն բժշկական զօրութիւնը որ հազարներով տարի յառաջ կը վերադրուէր լիմօնին, յիշուի այն ատեն չափազանցօրէն:

ՄԷՏԻԳՈՒՍ

Ըսել է պարզ լիմօն եւ ջուրը արեւադարկի աղէկ է. զայս գիտնալով արեւի մէջ սլատողները լաւ կընեն եթէ հետեւին լիմօն մը առնեն:

Ծ . Խ .

Ք Ո Ւ Ն

Կարելի եղածին չափ մարդս պէտք է միայն գիշերը քնանայ. իսկ ցերեկ ատեն միայն ի հարկին եւ կերակուրէն ետքը, բայց ոչ երկար ժամանակ. լաւագոյնն է ցերեկուան քունը փախցնել, բայց անոր փոխարէն հանգիստ ընել. Նախաձայն եւ ընթրիքէն ետքը պէտք է գոնէ կէս ժամ հանդարտ անցնել հանգիստ արձակ նստելով կամ կռթնելով, բայց ոչ պառկելով: Հանգիստ քնանալու համար ալ ամեն երեկոյ պառկելէ յառաջ գոնէ մէկ ժամ առանձնանալու է. անկողնոյ մէջ բնաւ մտածելու չէ, տպա թէ ոչ քունը կը փախչի. բայց որովհետեւ միտքը միշտ գործունեայ է՝ մինչեւ

որ մարդւոյ քնանայ, ուստի այն միջոցի մտածմունքը պէտք է դիւրին եւ հաճելի բաներու վրայ ուղղել: Անկողինը՝ ձիւ մագէ, բարձր՝ ոչ խիստ բարձր եւ վերմակը՝ պէտք է բուրդէ ըլլան: Առաւօտուն արթնցած ատեն մարդ պէտք է ցտակէ անմիջապէս. « Ով մէկանց կենէ թեթեւ կենէ » կըսէ առածը:

ՄԷՏԻԳՈՒՍ

ԵՐԵՒ ՄԵԾ ԲԺԻՇԿՆԵՐ

Համբաւաւոր բժիշկ Տիւմուլէն՝ երբ իր մահուան անկողնին մէջ պառկած էր իր արհեստակից բարեկամներէն չըմպատեալ, « Տեարք իմ » ըսաւ անոնց «մեռած պահուս երեք մեծ բժիշկներ կը ձգեմ ետիս. » բարեկամներէն ամեն ոք կարծեց թէ ինքն է անոնցմէ մին. խնդրուեցաւ որ անոնց առնեն ըսէ. « Ատոնք են » պատասխանեց մեռնողը « Զուրը, շարժումը եւ ուտեստը »:

ՀԱՅՁԼ, ԲԹԻԿԷՊԸՐ

Որ ըսել է՝ մաքրութիւն, աշխատանք եւ կանոնաւոր կեանք խում:

Ծ. Խ.

Կ Ա Թ

Կաթը՝ երկար տոտեն կարենալ թարմ պահելու համար, պէտք է կթել՝ անմիջապէս մաքուր շիշերու մէջ հոռնիի մը միջոցաւ եւ խիստ շիշերուն բերանը դոցել մանրաբոյլ. յետոյ՝ նոյն շիշերէն աւելի բարձր կաթսայի մը մէջ խոտ զետեղել, շիշերը կաթսային մէջ խոտին վրայ դնել եւ չորս կողմը դարձեալ խոտով պատել՝ այնպէս որ շիշերը իրար չըզարնեն. յետոյ կաթսային մէջ պաղ ջուր լեցնել մինչեւ ԿԱԹԻՆ բարձրութիւնը եւ կաթսան կրակին վրայ դնել եւ թողուլ որ ջուրը տաքնայ եռալու աստիճան. յետոյ կաթսան վար առնել եւ ձգել որ շիշերը մէջը պաղին. եւ վերջապէս շիշերը ջուրէն հանել վրանին մաքրել եւ բերանները կնքել եւ պահել պաղ եւ մութ տեղ մը: Այս կերպով ամիս մը կրնայ պահուիլ կաթը, որ եփուած տոտեն թարմ կաթի համ կունենայ:

Մ Ր Յ Ա Ն Ա Կ Տ Ն Տ Ե Ս Ի

ՄԷԿ ԸՆՏԻՐ ՊԱՏԻ ԺԱՄԱՅՈՅՑ ՈՒԹ ՕՐՈՒԱՆ ԸՆԹԱՅԻՈՎ.

Եթե Հոգիէ բաղկացեալ մէկ ընտանիքի մը՝ որ չարաթը 140 զրուշ վաստակ ունի, տան ծախուց կարգադրութեան՝ այսինքն ուտեստի, հագուստի, վառելիքի, ուսանելիքի, հիւանդութեան, կարասեաց, զուարճութեանց եւ այլ պիտոյից գործադրութեան, չափուն վերարեբեալ ծրագիր մը չինելու համար մի՞թու՞ առաջարկած էինք Տնտեսի Յունուար ամսաթուոյն մէջ՝ վերոյիշեալ մրցանակը խօստանալով. ցարդ երեք նամակ եկած է, անոնց վրայ յանձնաժողովը որոշումն յաջորդ թուով, իսկ նամակներն հետզհետէ ըստ յարմարութեան պիտի հրատարակուին: Քիչ ատենէն ուրիշ մրցանակ մ'ալ պիտի առաջարկենք գիւղատնտեսական խնդրոյ մը համար:

Մեծապատիւ Տնօրէն-Խմբագրապետ ԷՖԷՆՏԻ

Պատուական Տնտեսիդ չորրորդ թուոյն մէջ՝ ժողովուրդը տնտեսադէտ ընելու մասին Ձեր բուռն փափաքը տեսնելով՝ ուղեցի ես ալ խմբատան անսալ Ձեր հրաւերին՝ տան ծախուց կարգադրութեան վրայ յօդուած մը գրելով, եւ եթէ իմ գրութիւնս լաւագոյն գտնէք եւ արժանի համարիք Ձեր խոստացած մրցանակին՝ զայն թաղիս վարժարանի նուիրելու համար միայն կ'ընդունիմ, քանզի ներկայս կը գրեմ աղգային փոքրիկ ծառայութիւն մը ընելու փափաքով:

Տան ծախուց կարգադրութիւն կամ տուն, ծախք եւ կարգադրութիւն, մարդկային կենցաղավարութեան ամենակարեւոր պիտոյք են, առանց որոց մարդկան չկայ հանգիստ, չկայ ապագայ եւ երջանկութիւն:

Ի՞նչ մարդեր կը ճանաչեմ, ընտանեաց տէր մարդեր, որոց ապագային վրայ երբոր կը մտածեմ սոսկումն կազդէ իս. առատ ստակ կը շահին, առատ կը վատենն անկարեւորին, կը խնայեն կարեւորէն, գրականին դրամ մը չեն աւելցններ, եթէ օր մը հիւանդ ըլլան՝ պարտքով օրերնին

կ'անցունեն, տան մը տէր չեն, մինչդեռ կրնային կալուածներ իսկ ունենալ՝ եթէ անտեսադէտ լինէին: Երբ այսպիսի ոք երկար ատեն հիւանդ ըլլայ կամ մեռնի՝ թշուառութիւնը նորա տան մէջ բոլորովին կը արիւն:

Տնտեսութեան վրայ ունեցած փոքր ի շատէ գաղափարս փորձած եմ գործնապէս եւ մեծ օգուտ քաղած անտի:

Արդ խօսքերնիս տան ծախուց կարգադրութեան վրայ ամփոփելով՝ սա խորհրդածութիւններն ունիմ ես:

1⁰ Մարդ որքան ալ քիչ հասոյթ ունենայ՝ պէտք է միշտ շահածէն նուազ ծախսէ՝ չը շահած աւուրց մէջ սլաշար ունենալու կամ իրեն ապագայն սպառաստելու համար:

2⁰ Մարդ իր տան ծախուց կարգադրութեան մէջ չհետեւելու է անոնց օրինակին՝ որոնք քան զիւրն լաւագոյն կացութիւն մը ունենալով՝ կամ առանց իրենց ապառնին մտածելու, աւելորդ եւ անտեղի ծախսեր կընեն, այլ հետեւելու է անոնց՝ որոնք ակն յանդիման տնտեսագիտաբար եւ պարզասիրապէս կ'ապրին:

3⁰ Խնայութիւն ընելու է այն ծախուց մէջ՝ յորում խնայութիւնը առողջութեան վնաս մը չի տար: Տնտեսագիտութեան դէմ է՝ աժան առնելու համար դէշ ապրանք առնել, վասն զի սուղն աւելի աժան կը լինի իր դիմացկոտութեամբն կամ եթէ ուտելիք է իր սննդարարութեամբն:

4⁰ Խնայելու է զարդու, զարդարանքի, զբօսանոց եւ ի ցոյցս մարդկան եղած ուրիշ ծախուց մէջ: Մարդ ջանալու է միշտ իր շահածէն $\frac{1}{10}$ 20 կամ գոնէ 10 աւելցնել եւ զայն իր ապագային համար գործածել:

5⁰ Տնտեսադէտ մէկը պէտք չէ որ գինետուններ յաճախէ, ծխախոտ ծխէ, շուրջ մարդու հետ ընկերութիւն ընէ, ի մի բան պէտք է զգոյշ ըլլայ այն ամենէ՝ որմէ իւր առողջութեան, կամ սրտունյն կամ քսակին վնաս մը կրնայ հասնիլ:

6⁰ Տան ծախքը տնտեսագիտաբար վարելու համար լաւագոյն է որ մարդ իր շահածն ինք միայն գիտնայ եւ եթէ միտող ընտանեաց տէր է՝ աւելի լաւ է որ շահն եղածէն սակաւ ցոյց տայ եւ երբեմն ալ դրամական անձկութիւններ յայտնէ:

7° Տնտեսագէտ որ բաւականատէր պէտք է լինի, եւ ինչ գեղեցիկ յատկութիւն մ'է բաւականասիրութիւնը, ճշմարիտ հարստութիւն է այն:

8° Տնտեսագէտ որ աշխատատէր եւ իր գործառնութեանց մէջ պէտք է արթուն ըլլայ:

9° Մարդ իր եւ ընտանեաց առողջութեան պէտք է մեծ խնամք ունենայ, հիւանդութեան մը սկիզբն փոքրիկ տկարութիւն մը երեւալուն պէս՝ պէտք է անմիջապէս դարման տանի: Տկարութեան մը փոքրութիւնը «բան մը չէ» ըսելով արհամարհելը՝ տեղի կուտայ շատ անգամ մեծամեծ հիւանդութեանց՝ հետեւաբար եւ ծախուց, որով թէ անտեսագիտական հաշիւը կը խանդարի եւ թէ անձնական եւ ընտանեկան հանգստութիւնը:

Անոնք որ այս խորհրդոյս համեմատ եւ ընտանեկան սիրով կեանք վարեն՝ երջանկութեան ճանապարհէն կ'ընթանան եւ վստահ եմ որ երջանիկ կ'ըլլան եւ այսպիսիք իրենց տան ծախքը կարգադրած են, վասն զի իմ դաղափարացս եւ փորձառութեանս համեմատ՝ ճշմարիտ կարգադրութիւնը այս խորհրդոյս մէջ ամփոփեալ է: Աւելորդ (*) է $\frac{1}{100}$ այսքանով ծախուց տեսակները բաժանել տան ծախուց կարգադրութեան համար, վասն զի ամենեւին կարելի չէ միօրինակ կարգադրութեամբ ծախսել, որովհետեւ կրնայ ըլլալ որ այս տարի հիւանդութիւն աւելի ունենայ մէկը եւ պարտաւորի բժշկի եւ դեղի յատկացուցածէն աւելի ծախսել, կամ ձմեռը սաստիկ ըլլայ եւ ածուխը աւելի վառել եւն:

Ահաւասիկ անտեսագիտութեան կամ տան ծախուց կարգադրութեան օգտակար դատած եւ գործադրած խորհուրդ-

(*) Դասէվէթեան էֆէնտիի նամակն Տնտեսագիտական օգտակար խրատներ պարունակելուն համար հրատարակած ենք սիրով, բայց իր այն կարծիքը թէ՛ աւելորդ է ծախուց տեսակները բաժնել, սխալ է, նոյն իսկ այն պատճառներուն համար ինչ որ ինք կը նշանակէ. քանզի արտաքոյ՝ կարգի հարկադրիչ ծախք մը պատահած ասնն երբ մէկը աչքին առջին կունենայ իր ծախուց ցուցակը, կրնայ տեսնել թէ անոնցմէ ո՞րն կարելի է վերցնել կամ զեղչել յիշեալ արտաքոյ կարգի ծախքը գոցելու համար:

ներս ասոնք են. ես այս պայմաններէս քիչ անգամ չեղած եմ, բայց չափաւորութիւնն ամեն պարագայի մէջ յարգած լինելով՝ այսօր վիճակէս գոհ կեանք կը վարեմ: Այս նիւթիս վրայ իմ խորհուրդներս գուցէ պակաս ունենան՝ այն ատեն սիրով պիտի ընթեռնուի ես Ձեր պատուական Տնտեսի մէջ աւելի կատարեալ եղած խորհրդածութիւններն եւ պիտի հետեւիմ իսկ անոնց, միայն թէ այն խորհուրդներն յղացողը գործադրած ըլլալն ալ հաստատէ, քանզի փորձեալ խորհուրդներն աւելի կ'արժեն քան լոկ մտացածիւններն:

Տէր, Տնտեսագիտութիւնը ես միշտ սիրած լինելով՝ շատ ուրախ եմ զայն ծաւալելու նպատակ ունենալնուդ համար եւ միշտ շնորհապարտ պիտի համարիմ Ձեզ զիս:

Ա. ԳՈՍԵՂԵԱՆ

ՊԻՏԱՆԻ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐ

Սոյն վերնագրին տակ՝ տնտեսական, առեւտրական, դպրոցական, հնական, օրինական եւայլ պիտանի խնդրոց վերաբերեալ հարցումներ հանդէսիս մէջ հրատարակել որոշած ըլլալով, յօժարութեամբ պիտի ընդունիմք մեր բաժանորդաց կողմանէ մեզ ուղղուած այս տեսակ հարցումներն: Ինչպէս եւ այդ հարցմանց տրուած պատասխաններն: Հարցմունք թէ պատասխանիք պէտք է համառօտ ըլլան եւ պարզ լեզուաւ գրուած. հրատարակութեան արժանի չը համարուած գրութիւնք եւ չեն դարձուիր:

19. Տնտեսի ճիշդ. թուոյն մէջ «Ջուրն իրրեւ ըմպելի» վերնագրով յօդուածը կարդալէ յետոյ, բաղդատութեան առի Տէրքոսի Ջուրն որ կրնայ յարմար դատուիլ իրրեւ ըմպելի գործածուելու՝ ըստ տեղեկութեանց սոյն յօդուածին, որովհետեւ Տէրքոսի Ջուրն ունի պահանջուած ամեն արտաքին յատկութիւն, ինչպէս են փայլուն, անգոյն, անհոտ, դուր, դիւրաւ խաշել բանջարեղէններն եւ փրփրացնել աճառն եւն. սակայն գիտենք որ համին եւ մանաւանդ պարունակութեանը մասին կարծիքները համաձայն չեն եւ թէ նոյն հակասու-

Թեան տեղի տուած են նոյն իսկ բժիշկներն որոց մի մասը
կը վկայէ թէ Տէրքոսի ջուրն ոչ միայն ըմպելու յարմար այլ
եւ շատ օգտակար է, մինչդեռ միւս մասը հակառակը պնդե-
լով առողջութեան վնասակար կը հրատարակէ : Հետեւորար
Ժողովուրդը եւ մինչեւ անգամ միեւնոյն ընտանիքի անդամ-
ներ որ սոյն ջուրը կը ճաշակեն դեր ու դէմ երկու խմբերու
բաժնուած են :

Նաեւ վերջին օրերս Բերայի բժշկական Ժողովոյ մէջ՝ սոյն
ընկերութեան հմտագոյն անդամներէն մին յայտարարած
է թէ Բերայի մէջ օր ըստ օրէ Տէրքոսի ջրոյն գործածու-
թիւնը աւելնալով՝ հիւանդութիւնք աւելի ճարակ գտած են :

Եթէ առարկութիւնն իրաւացի է՝ պարտ է հոգ տանիլ եւ
օգուտ քաղել սոյն ազգարարութենէ :

Ուստի մասնագիտաց ուսումնասիրութեան յանձնարարե-
լով այս կենսական խնդիրը, յիտիաքելի է ամենուս գիտ-
նալ թէ Տէրքոսի ջրոյ գործածութիւնն իրրեւ ըմպելի օգ-
տակար է թէ վնասակար :

Մ. Ա.

20. Ակոսյի մաքրութեան համար ի՞նչ գործածելու է :

ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ

ՀԱԻԵՐՈՒ ԿՈՏՈՐԱԾ Ի ՊԱՆՏՐՄԱ

Հետեւեալ նամակն Կայսերական Երկրագործական Տնօրէն
Վսեմ. Ամասեան Յակոբ Էֆէնսիի մասնաւոր ուսադուրեանը
կը յանձնարարեմք, ինչպէս նաեւ ամեն երկրագործական մաս-
նագիտաց, խնդրելով որ բարեհաճին խնդրոյն վրայ իրենց
կարծիքը հրատարակել յօգուտ ընդհանրութեան :

Տ. Խմբագիր Տնեսն հանգուտ հանդիսի .

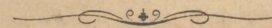
21. — Յաւելով կ'իմացնեմ Ձեզ թէ քաղաքիս ինչպէս
նաեւ բոլոր մօտակայ գիւղօրէից մէջ հաւերու ընդհանուր կո-
տորած մը կը տիրէ մի քանի օրէ ի վեր, սոյն կոտորած այն-

չափ արագ տեղի կունենայ հաւուց վրայ որ գրեթէ իւր ձու ածելէն՝ երբ առողջ վիճակի մէջ լինել կը թուի, անմիջապէս յետոյ առանց որեւիցէ շարժման միանգամ եւ եթ թափա- հարելով կը կնքէ իւր վերջին շունչը, եւ այնչափ բազմաթիւ որ տեղւոյս արտաքոյ կողմերն՝ ուր կը նետուին դիակներն, հաւերու բլուրներ ձեւացած են:

Տեղւոյս հասարակութիւնն մեծ մտատանջութեան եւ եր- կիւղի մէջ է, մտածելով թէ մի դուցէ մարդոց եւս տարա- փոխի այս սպառիչ հիւանդութիւնն: Ուստի ի գիտութիւն մեր եւ յանդորութիւն յուզեալ մտաց կը դիմեմ հանրօգուտ Տնտեսիք, խնդրելով որ բարեհաճիք պատասխանել թէ հա-ւերու այդ հիւանդութիւնն կրնայ նաեւ մարդոց սպանիչ կամ ֆլաստար լինել, եւ ինչ է դարմանը:

ԹԱԴԻՈՐ Յ. ՇԻՐԻՆԵԱՆ

17 Ապրիլ 1887, Պանսքմա.

ՏՆՏԵՍԻ ԲԱՐԵԿԱՍԲ

Տնտեսագիտութեան լարեկամ Մեծապատիւ Միհրան է- ֆէնտի Բիւրքճեան ի Սամսոն նորէն՝ Ս օրինակ, Տնտեսի բա- ժանորդ գրուեցաւ զանազան աղքատիկ վարժարանաց նուր- րելու համար որոյ վասն կը յայտնեմք մեր մասնաւոր ջերմ շնորհակալիքը: Նոյնպէս մեծաւ շնորհակալութեամբ կը յիշա- տակենք անուանքն հետեւեալ մարդասէր անձանց, որք նը- սլաստած են Տնտեսի յառաջադիմութեան:

Աղարէկեան	Մարկոս	էֆէնտի
Գրիգորեան	Թագւոր	»
Թէրզեան	Թովմաս	»
Շնորհքեան	Երուանդ	»
Վէմեան	Յակոբ Գ.	»
Տէրոյէնց	Ատովմ	»
Ֆրէնկեան	Խորիկ Օրիորդ	

ՆԱՄԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

Մ. Բ. Սամսոն. Ա. Պ. ի ձեռք ղրկուած դրամն 60
դրչ. եկած է. նորէն 6 օրինակ Տնտես ի Սամսոն. 2 օրինակ
Տրապիզօն եւ 5 օրինակ ալ Ամասիա սկսաւ ղրկուիլ:

Մ. Յ. Կ. Տ. Կ. Պարտիզակ. Տնտեսի 1 թիւէն 4 օրի-
նակ ղրկուեցաւ. իսկ 2 թիւը սպառած է. բայց եւ այնպէս
օր ըստ օրէ զայն ուղղորդելուն թիւը աւելնալուն համար պիտի
ջանանք կրկին տպագրել: Ձեր ցոյց տուած նոր բաժանորդ-
ներուն Տնտես չի ղրկուեցաւ, քանզի չենք կրնար մեր սլա-
մաններէ դուրս պարտականութիւններ ստանձնել:

Ս. Մ. Էտիրնէ. Մարտ 22 թուական նամակնիդ ստա-
ցանք, Տնտեսի բաժանորդագին՝ պէտք է առնէք 15 դրչ.
բօստայի ծախքով միատեղ:

Թ. Գ. Ֆիլիպէ. Մարտ 29 Ձեր նամակին համեմատ ամեն
ինչ կարգադրուեցաւ, չատ չնորհակալ ենք Ձեր աջակցու-
թեանցը համար, բաժանորդագրութեանց վճարման մասին՝
Ձեզ համար գիւրագոյնը անօրինեցէք:

ԸՆԹԵՐՑՈՂՔ

ՏՆՏԵՍՆ յանձնարարեցէք Ձեր բարեկամաց.

Թերթն աժան է եւ օգտակար ամեն ընտանեաց .

Բաժանորդագրին

Վեցամեայ ՀԻՆԳ ղրուշ միայն.

ՑՈՒՑԱԿ

Արեւելեան Տնտեսական Միութեան բաժանորդաց կող-
մանէ 1887 մարտ 9է մինչեւ ապրիլ 11 (Միութեան կազմա-
կերպութեան Բ. տարւոյ 1^{րդ} շաբաթէն մինչեւ 5^{րդ} շաբթուան
վերջը) տեղի ունեցած շաբաթական վճարմանց, որոց ընդ-
հանուր գումարն՝ ինչպէս կը տեսնուի՝ եղած է 15420 դրչ:

ፊክ ጠፍሕ	ፋክሩ. ፋ.ፋ.	ፊክ ጠፍሕ	ፋክሩ. ፋ.ፋ.	ፊክ ጠፍሕ	ፋክሩ. ፋ.ፋ.	ፊክ ጠፍሕ	ፋክሩ. ፋ.ፋ.	ፊክ ጠፍሕ	ፋክሩ. ፋ.ፋ.
1	60	82	60	177	40	261	20	555	250
2	50	85	110	178	20	264	60	558	40
3	80	85	50	180	90	266	80	541	50
4	160	86	50	181	40	267	60	542	40
5	160	87	480	182	80	270	10	545	500
9	140	88	50	184	80	271	70	545	20
11	40	89	50	186	50	272	100	547	80
12	60	90	60	187	40	275	20	548	20
15	50	92	40	188	260	277	20	549	80
14	80	93	60	190	60	280	10	550	10
17	60	94	50	191	40	281	70	551	40
18	70	95	50	192	40	282	80	552	100
21	20	97	40	193	70	285	180	555	100
23	40	104	80	196	40	284	60	554	40
24	40	103	60	197	40	285	50	556	40
51	40	107	40	200	10	286	50	559	60
52	40	115	40	201	150	289	20	561	40
54	20	117	100	202	10	290	40	564	60
55	50	118	40	207	100	291	270	565	80
56	50	120	40	208	40	292	50	566	60
59	100	124	20	212	90	295	40	570	140
45	120	125	110	215	60	296	20	571	90
44	120	126	80	214	40	298	450	575	40
46	120	127	40	218	40	299	100	575	60
48	60	129	400	222	80	500	60	580	170
49	50	151	140	225	40	507	160	582	60
50	20	152	50	224	20	512	50	587	50
54	80	158	90	227	20	515	180	588	20
57	60	159	20	228	20	514	100	589	80
59	60	141	60	251	20	515	40	591	250
65	470	142	60	255	110	516	100	594	60
65	20	144	140	256	20	517	510	595	40
66	20	147	100	258	500	518	60	597	20
69	80	155	20	241	50	519	60	599	100
70	40	157	20	246	20	521	70	400	90
75	20	161	20	249	20	522	100	401	120
77	50	162	40	250	80	525	80	ፋ.ፋ. 15420	
78	50	163	60	251	60	525	60		
79	40	164	150	255	60	526	20		
80	520	165	40	256	240	527	60		
81	50	170	40	257	90	528	50		

ԳՈՐԳ (ԽԱԼԻ) ԳՈՐԾԵԼ

Գերմանիոյ Սէնթ Կալընի վաճառականաց դպրոցին մէջ գորգ գործելու դաս կը տրուի 60ի չափ տիկնանց եւ գործաւորուհեաց: Հասարակութիւնը մեծ եռանդով կ'աշխատի այս նոր ձեռարուեստի տարածմանը: զանազան ընկերութիւններ ներկայացուցիչներ զրկած են եւ հեռաւոր գաւառներէ աշակերտուհիներ եկած են գործելու — արհեստը սորվելու եւ պէտք եղած կազմակերպութիւններուն (organisation) վերահասու ըլլալու համար: Նոյնպէս Բլաուէնի մէջ համրաւաւոր տուն մը մեծ յաջողութեամբ կ'աշխատի՝ Զմիւռնիոյ գորգեր շինել տալով, ժողովրդեան առանձին գործ մը բանալու: Գորգեգործութեան արհեստը արդէն զիւրին է գործելու համար: Հախազանց զիւրին գործելու մէկ նոր ասեղ մ'ալ հնարելով եւ՝ հին արհեստագործութեան դէմ ուրիշ շատ զիւրութիւններ ալ ունենալով, այժմ կարելի եղած է գործել ցարդ եղածէն շատ աւելի արագ եղանակաւ: Գորգերու տակի գանավանները շինելու համար՝ վերոյիշեալ գործատուներ նոր քեզիեաններ հաստատեր է, որոց վրայ աննման հաստատուն կտաւ մը կը գործուի, որ նախկին շինուածները բոլորովին մութը կը ձգէ: Բարձրագոյն արհեստից մասնագիտական գծագրութեան դպրոցին մէջ ալ յատկապէս գծագրութիւններ կը ստորադասեն, որոց համեմատ գորգեր պիտի շինուին եւ ի ցոյց դրուին հասարակութեան, եւ զանոնք շինելու եղանակը պիտի ուսուցուի սովորուն: Շատ յափաքելի է որ այս ջանքերն՝ նպատակին իրականացման առաջնորդէին, քանզի մեծ յոյս կայ թէ գորգեգործութիւնը նոր ասպրուստի միջոց մը պիտի բանայ ժողովրդեան: Առէք պալսի մէջ Բօլէնցի պաշտօնի վրայ գտնուող հարիւրապետը հրաւէր կը կարդայ հասարակութեան որ այս արհեստը սորվին եւ այն նպատակաւ ի Բլաուէն ճամբորդողին 50 մարք նուէր կը խոստանայ:

ԼՐԱԳԻՐ ԿԱՆԱՆՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ Ի ՊԱՏԵՆ

Վերայիշեալ տողերը կարգացողն անտարակոյս պիտի սքանչա-

նայ Գերմանացւոց եռանդին վրայ որ ամեն կերպիւ կ'աշխատին արհեստներն իրենց երկրին մէջ յառաջացնելու համար։ Բայց միանգամայն պիտի ցաւի մեզ հետ՝ թէ մեր նախկին անհամար արհեստից մեզ մնացած մէկ քանի կոտորներն ալ պիտի առնուին հետզհետէ մեր ձեռքէն, քանի որ մենք անկարող կը գտնուինք զայնս յառաջ տանելու։ Արհեստից յառաջագիմութեան օգնողներն իրրեւ հայրենեաց բարերարք կը նկատուին ամեն տեղ. ուստի պէտք է երախտագէտ ըլլանք Վսեմ. Նուրեան էֆէնտիի որոյ ջանից շնորհիւ կրցաւ հաստատուիլ Բերայի աղջկանց արհեստական դպրոցն, արդեօք կարելի չէ՞ անդ՝ դաս մ'ալ գորգեգործութեան վրայ յաւելցնել, քանի որ այդչափ դիւրին եւ չափաւոր կը նկատեն Եւրոպացիք այդ ձեռագործն։ Սոյն խնդիրն նաեւ մեր բարեկամ Մեծ. Կիւմէեան Յովհաննէս էֆէնտիի ուշադրութեան կը յանձնարարենք՝ գիտնալով թէ նա զաւակ մ'ունի Գաղղիոյ մէջ տարազագործութեան արհեստն ուսանող, գուցէ այս ձիւղն ալ կրնայ օգտակար ըլլալ թէ իրեն եւ թէ մեր երկրի արհեստաւորներուն համար։

Յ. Ա.

ԽԼՈՒՐԴՆԵՐԸ (*) ՋՆՁԵԼՈՒ ՄԻՋՈՑ

Մոխիր ջուրի մէջ պէտք եղածին չափ խաշէ՝ կեղեւը ելած ընկուզը (անվիզ իշի) եւ խլուրդի ծակերուն մէջ լեցուր երկերկու կամ երեքական հատ. խլուրդները ծակերուն մէջ բնակելով՝ կուտեն ընկուզները եւ խալոյն կը սատկին, քանզի մոխիր ջուրը թոյնի ազդեցութիւն ունի իրենց համար։ Յայտնի է որ խլուրդները՝ իրենց ծակերը բացած ատեն ծակերուն բերանը կը դիպեն հանած հողերին, վասնորոյ ծակերը բանալու համար նախ այս հողերը մէկդի առնելու է։

(Քլօսթէպէկ կամ եէր սըչանը)։

ԱՐՏԵՐՈՒ ՄՈՒԿԵՐԸ ԶՆՁԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Առ չի մարած կիր եւ պարզ ձերմակ չաքար՝ երկկաքն ալ փոշի, հաւասար մասերով իրար խառնէ եւ՝ մէկ մէկ ձեռք լեցուն, դիր արտին մէջ մուկերու ծակին մօտ. մուկը չաքարին սիրոյն կիրն ալ միասին կուտէ, եւ ներսի կրակէն կտտիպուի ջուր խմելով ճաթիւ:

ՀԱՒԵՐՈՒ ԿՈՏՈՐԱԾ

Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ԹԻԻ 21 ՀԱՐՅՄԱՆ

Շիրինեան էֆէնտիի հարցումը ներկայ Տնտեսին մէջ աւարտելու համար ձեռագիրը տպարան խրկելէս յետոյ՝ մտածելով թէ խնդիրն ստիպողական եւ կարեւոր է. ինչպէս Պանտրմացւոց նոյնպէս եւ ընդհանուր գաւառացւոց համար, արժան դատեցինք ջանալ պատասխանն ալ ի միասին հրատարակելու. ուստի ուղղակի Վսեմ Երկրագործական տնօրէնի դիմելով եղելութիւնն իմացուցինք եւ հեռեւեալ պատասխանն ստացանք. թէ հաւերու յիշեալ հիւանդութիւնը մարդոց չի վնասեր եւ թէ առաջին առնելու համար սա պարզ միջոցն իսկոյն գործադրելու է, այսինքն՝ որ տեղ որ դէպք մը պատահի, հաւերն անմիջապէս հաւնոցէն դուրս հանելով հաւնոցին տակն ու վրան աղէկ մը մաքրելու է հողերն քերթելով, յետոյ ամեն կողմը ձերմակ կիրով պատանաւ ընելու է: Ասկից զատ Ամասեան էֆ. յայտնեց նաեւ թէ հեռագրաւ իսկոյն հրաման պիտի տայ Պանտրմայի Երկրագործական Տեսուչ Աղաթոն էֆէնտիի որ խնդիրն արհեստական տեսակէտով քննէ եւ սէպք եղած դարմաններն տնօրինելով աստ տեղեկագրէ: Յօգուտ ընդհանրութեան՝ Վսեմ Ամասեան էֆէնտի այս անմիջական տնօրինութիւնը ապացոյց է իւր

ճիշդ եւ ազդու պաշտօնավարութեան, իւր մարդասիրական զգացմանց եւ իւր մասնագիտական բարձր առջանդին, ուստի ընդհանրութեան կողմանէ մեր խորին շնորհակալութիւնը եւ երախտագիտութիւնը կը յայտնենք հրատարակաւ :

Յ. Ա.

ԱԶԴ

Յետ այսորիկ ՏՆՏԵՍԻ վերաբերեալ ամեն գրութիւնք պէտք է ուղղուին հետեւեալ հասցէին,

Ա.Ո.

Տնօրինութիւն ՏՆՏԵՍ ամսագրի

Քիւրէկճիլէր, Զիվէր-Պէյ-խան, քիւ 14, Ղալաթիա

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Administration de la Revue «DENDÉSS»

Zivér-Bey-Han, N. 14. Galata.

CONSTANTINOPLE